

Магістр 2 курсу

факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

АКТУАЛЬНІ ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Розглянуто аспекти, які стимулюють вітчизняні підприємства впроваджувати і сертифікувати систему менеджменту якості. Проаналізовано можливі складнощі та переваги від її впровадження на підприємстві.

Аннотация. Рассмотрены аспекты, которые побуждают отечественные предприятия внедрять и сертифицировать систему менеджмента качества, проанализированы возможные сложности и преимущества от ее внедрения на предприятии.

Annotation. The aspects that induce domestic enterprises to inculcate and certify the system of quality management are considered. The possible complications and advantages from introduction of this system at an enterprise are analyzed.

Ключові слова: система менеджменту якості, сертифікація, впровадження, переваги для підприємства.

В умовах сучасної економіки все більше значення займає необхідність впровадження ефективної системи управління на промислових підприємствах, яка забезпечила б постійне удосконалення виробничого процесу і реалізацію заходів щодо підвищення конкурентоспроможності продукції та підприємства в цілому.

Одним із методів ефективного управління є впровадження системи менеджменту якості (СМЯ), орієнтованої на досягнення результатів, що базуються на цілях якості, а саме задоволенні потреб споживачів, розвитку підприємства й охорони довкілля [1].

Питанням розробки та впровадження СМЯ розглянуті в роботах таких зарубіжних вчених: Д. Вальдена, А. Грехема, Е. Демінга, Дж. Джурана, К. Ісікави, Т. Конті, Ф. Кросбі, Х. Куме, Г. Тагуті, А. Фейгенбаума, Ш. Шіба, В. Шухарта.

Упровадженням системи менеджменту якості організація створює

умови для надійності її бізнес-процесів, також для постійного їх удосконалення.

Нині більшість підприємств, що займаються впровадженням системи якості відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2008 "Систем менеджменту якості", займаються постачанням продукції за кордон. У більшості випадків саме від закордонного партнера приходять перший імпульс впровадження на українському підприємстві системи якості. Оскільки Україна належить до країн з нестабільною економікою, закордонний партнер прагне отримати гарантії того, що українське підприємство-постачальник буде здатне забезпечити якість та заявлені характеристики продукту впродовж його експлуатації.

Крім того, на зовнішньому ринку велика кількість закордонних підприємств уже має сертифікати на систему якості. Якщо українське підприємство планує вийти на зовнішній ринок зі своєю продукцією, то йому доведеться брати участь у конкурентній боротьбі із сертифікованими підприємствами. Наявність сертифікату сприяє перемозі вітчизняного підприємства в конкурентній боротьбі [2].

Однією з головних причин незначної кількості промислових підприємств, що застосовують у своїй практиці принципи ISO, є стійке і суперечливе уявлення про необхідність впровадження СМЯ, з одного боку, а також про труднощі, що виникають при здійсненні цього процесу. Унаслідок цього прийняття рішення про розробку і впровадження СМЯ на промислових підприємствах відкладаються. Інша важлива причина полягає в тому, що керівники промислових підприємств недостатньо обізнані про переваги формалізованої СМЯ для побудови ефективної системи менеджменту організації [3].

При впровадженні системи менеджменту якості, підприємство отримує ряд зовнішніх і внутрішніх переваг (таблиця) [4].

Таблиця

Переваги системи менеджменту якості

Зовнішні переваги	Внутрішні переваги
вклад у формування позитивного іміджу організації, у тому числі як серйозного і надійного партнера по бізнесу	підвищення якості продукції (послуг) і рівня сервісного обслуговування, зниження відсотка браку, дефектів продукції
додаткові переваги для участі в конкурсах, тендерах, аукціонах, у тому числі, можливість отримання державного замовлення	скорочення витрат підприємства, раціоналізація бізнес-процесів підприємства, у тому числі їх управління, контролю

розширення ринку збуту продукції, у тому числі експортного напрямку	оптимізація взаємодії підрозділів підприємства
підвищення конкурентоспроможності продукції компанії на українських і зарубіжних ринках	регламентація функцій, повноважень і відповідальності персоналу
	підвищення ефективності функціонування підприємства в цілому

Процес упровадження і сертифікації СМЯ на підприємстві складний і тривалий, що вимагає високої кваліфікації консультантів. Його проводить, як правило, незалежна консалтингова компанія з групою експертів-консультантів при активній участі фахівців самого підприємства.

Другий етап – сертифікація підприємства з отриманням сертифікату. Він проводиться впродовж декількох тижнів організацією, спеціально уповноваженою для цього. Надалі сертифікат періодично необхідно підтверджувати при подальших перевірках [5].

Таким чином, впровадження СМЯ на підприємстві – це тривалий процес удосконалення, протягом якого керівник стикається з труднощами та інвестиційними витратами, пов'язаними з необхідністю запрошення експертів-консультантів. Але все таки, недоліки покриваються перевагами, які дають нові можливості для розвитку й існування підприємства (нові ринки збуту, зростання конкурентоспроможності продукції, скорочення витрат на виробництво, удосконалення бізнес-процесів, підвищення ефективності функціонування підприємства в цілому).

Наук. керівн. Ларіна К. В.

Література: 1. Момот О. І. Менеджмент якості та елементи системи якості : навч. посібн. / Момот О. І. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 368 с. 2. Внедрение системы менеджмента качества на предприятии [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.das-management.info>. 3. Миронов М. Г. Управление качеством : учебн. пособ. / Миронов М. Г. – М. : ТК Велби, Изд. "Проспект", 2006. – 288 с. 4. Система менеджмента качества: краткое описание и практика внедрения в дверной отрасли [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.dvernoedelo.ru/index.php?page=26&id=263>. 5. Системы менеджмента качества [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.bizeducation.ru/library/management/qm/10/pridatk.htm>.

